

An Ríomhlóid Abú!

Anois, **is féidir!**

Ciarán Ó Bréartúin, Dúrud Teoranta

2 Samhain, 2012

Painéal:

Kevin Scannell, Ollscoil St. Louis, Missouri, SAM

Séamus Ó Briain, Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, Gaoth Dobhair

Na láithreáin a phléifear

✘ www.scriobh.ie

✘ www.nascanna.com

*Buíochas mór le **Foras na Gaeilge** a chuir tacaíocht ar fáil don togra seo*

*Tá **Seanán Ó Coistín** páirteach freisin i bhforbairt na suíomh thuasluaite*

Clár na léachta

- ✘ Áiseanna le Gaeilge a scríobh: scriobh.ie
- ✘ Áiseanna ginearálta ríomhaireachta i nGaeilge
- ✘ Logánú & dúshlán na téarmaíochta
- ✘ Bainimis leas as!
- ✘ Na buntáistí leis

Clár na léachta

- ✘ **Áiseanna le Gaeilge a scríobh: scriobh.ie**
- ✘ Áiseanna ginearálta ríomhaireachta i nGaeilge
- ✘ Logánú & dúshlán na téarmaíochta
- ✘ Bainimis leas as!
- ✘ Na buntáistí leis

www.scriobh.ie

Áiseanna ríomhaireachta don Ghaeilge féin

Gaeilge á scríobh

- ✗ Caighdeán ; An téacs
- ✗ Graiméar ; An téacs
- ✗ Teasáras ; An téasc
 - + potafofocal.com
- ✗ Microsoft Office
- ✗ LibreOffice ; Sampla
- ✗ Nóta: Tá cuntas ar an uile rud anseo ar scriobh.ie

Próiseálaithe focal: MS WORD

- ✘ Is é Microsoft Word an próiseálaí focal is coitianta atá in úsáid.
- ✘ Tá na leaganacha 2003, 2007 agus 2010 de ar fáil i nGaeilge, faoi mar atá in an-chuid teangacha eile.
 - + Is gá an clár féin a bheith agat i dtús báire. Costas!
 - + Ansin íosluchtaigh an “LIP” don Ghaeilge. Rith.
 - + Tuig Teanga Taispeána & Teanga Eagarthóireachta
 - + Is féidir athrú siar aniar ó Ghaeilge go Béarla
 - + Litreoir leis. Ní bheidh gramadóir go ceann i bhfad.

Próiseálaithe Focal: LibreOffice WRITER

- ✘ Cuid den phacáiste LibreOffice
- ✘ Saor in aisce
- ✘ Litreoir den scoth leis
- ✘ Beidh gramadóir ann dó
- ✘ Is féidir PDF a dhéanamh leis

Clóscríobh ... pointe nó dhó

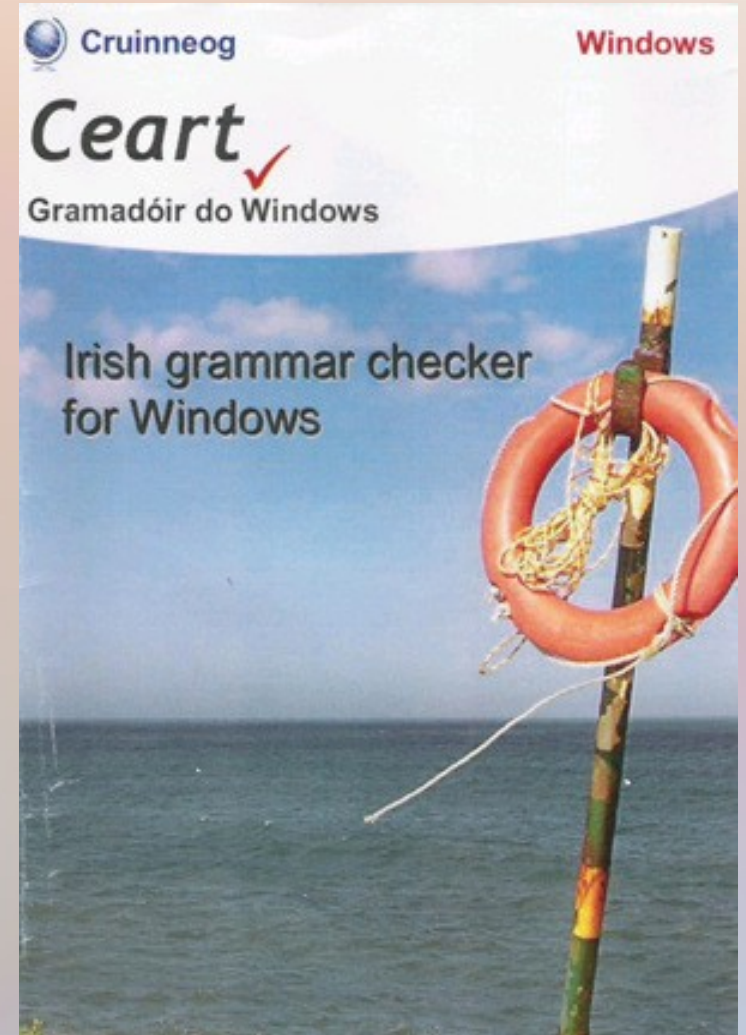
- ✗ “l” mallaithe (m.sh. “Cuirim l gcás”)
- ✗ Fleiscín cruá (Ná cuirtear fleiscín ag deireadh líne)
- ✗ Spás cruá (Ná bristear dhá fhocal ag deireadh líne)

Ná fághtar *n-anna* ina *n-aonar* tar éis fleiscíní i lár na *n-abairtí* ina *n-aimsítear* iad, mar ní róshásta a bheidh siad.

Ná fághtar *n-anna* ina *n-aonar* tar éis fleiscíní i lár na *n-abairtí* ina *n-aimsítear* iad, mar ní róshásta a bheidh siad.

Ceartú

- ✗ Litreoirí leictreonacha (2)
 - + Microsoft – “dílsithe”
 - + Gaelspell – “ceadúnas saor”
 - ✗ Ar fáil do Firefox, Thunderbird, LibreOffice, ...
- ✗ Gramadóir (1)
 - + Ceart (Cruinneog)
 - + Beidh ceann eile ann laistigh de LibreOffice.

Clófhoirne Gaelacha

✘ Gaelchló

D'it̃ cat mór dub̃ na héisc lofa go pras.

D'it̃ cat mór dub̃ na héisc lofa go pras.

D'it̃ cat mór dub̃ na héisc lofa go pras.

✘ Gadelica

mar ná beid̃ ár leic̃eoid̃í ar̃ís ann

✘ Evertime

✘ Is fiú leagan amach ar leith a chur ar an méarchlár chun an leas is fearr a bhaint astu seo, mar shampla chun na gutaí buailte a fháil

Clár na léachta

- ✘ Áiseanna le Gaeilge a scríobh: scriobh.ie
- ✘ **Áiseanna ginearálta ríomhaireachta i nGaeilge**
- ✘ Dúshlán na téarmaíochta
- ✘ Bainimis leas as!
- ✘ Na buntáistí leis

www.nascanna.com

An ríomhaire á *úsáid* trí Ghaeilge

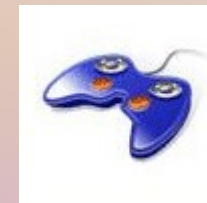
Suíomh idirlín atá á fhorbairt i gcónaí

Feidhmchláir i nGaeilge

- ✘ Féach an suíomh **nascanna.com**
- ✘ Táthar á luchtú le heolas maidir leis na háiseanna eile atá ann i nGaeilge.
 - + Agus tá neart acu ann!
- ✘ Á n-eagrú de réir aicme a n-úsáide
- ✘ Mínítear conas iad a íosluchtú agus a shuiteáil
- ✘ Roinntear iad de réir an “ardáin”

Ranna i nascanna.com

- × Oifig
- × Idirlíon
- × Ilmheáin
- × Cluichí
- × Áiseanna teanga
- × Comhrá & Comhluadar
- × Córais oibriúcháin
- × Áiseanna gréasáin
- × Guthán
- × Eile

Sampla de fheidhmchlár: Tux Paint

San oifig

- ✗ MS Office (Feidhmchláir ghinearálta oifige)
- ✗ LibreOffice (Feidhmchláir ghinearálta oifige)
- ✗ Mozilla Thunderbird (Feidhmchlár ríomhphoist)
- ✗ Mozilla Lightning (Féilire neamhspleách)
- ✗ Sumatra PDF (Léitheoir PDF)
- ✗ MS Outlook.com (Córas ríomhphoist ar-líne)
- ✗ ... agus neart eile

Brabhsáil ar an idirlíon

- ✗ Mozilla Firefox
 - Gaelspell do Firefox
 - Athchóiriú téacs (“Accentuate.us”)
- ✗ Songbird

- ✗ Nóta: *Níl* Microsoft Explorer ar fáil i nGaeilge

Sult agus spórt: cluichí do pháistí

- ✗ Super Tux Racer
 - ✗ Tux Paint
 - ✗ Scrabble 3D
 - ✗ Toporopa & Seterra
 - ✗ Cluichí TG4
- ✗ Tá cinn eile ann, *ach tá gá len a thuilleadh!*

Fís agus fuaim: cláir ilmheán

- ✗ Audacity – cóiriú fuaim
- ✗ VLC – seinnteoir ginearálta
- ✗ Miro – seinnteoir comhad físeán agus ceoil
- ✗ Video2mp3.net – tiontaitheoir físeán go fuaim

- ✗ ... agus eile

Comhrá agus comhlúadar

- ✗ Plurk
- ✗ Meebo
- ✗ Facebook
- ✗ Pidgin
- ✗ MediaWiki
- ✗ Abair Leat
- ✗ Skype

Fón Póca

- ✗ Méarchlár Multiling (Multiling keyboard)
 - Le tuarthéacs don Android
- ✗ Foclóir as-líne
- ✗ Foclóirí agus áiseanna ó “Maithú”
- ✗ Roinnt áiseanna do pháistí
- ✗ ... cúpla rud eile

SAMSUNG

3G 21:41

Offline dictionaries

Dictionary: Irish synonyms

More

Search: oireachtas

OK

OIREACHTAS

(f1)

- seisiún (aicme)
- aonach (aicme)
- tóstal (aicme)
- comóradh (aicme)
- cóisir (aicme)
- comhthionól (aicme)
- tionól (aicme)
- dáil (aicme)
- seanadh (aicme)
- oireacht (aicme)
- mustar (aicme)
- rialtas (bailiúchán)
- réimeas (bailiúchán)
- seanad (fo-aicme)
- teach (fo-aicme)

Líonra Séimeantach na Gaeilge

Audition Alerts to ur phone €10/wk

Ads by AdMob

Córais oibriúcháin

- ✘ Windows XP
- ✘ Windows 7 (cuid de)
- ✘ Windows 8 ag teacht roimh Nollag
- ✘ Linux KDE, Ubuntu & Fedora

- ✘ *Níl C.O. an Mac aistrithe*
 - *Bhíodh sé ann i bhfad ó shin (ag EGT)!*

Eile

- ✗ IZArc – comhbhrúiteoir comhad
- ✗ e-Sword – An Bíobla
- ✗ Vicipéid – Ciclipéid
- ✗ Wordpress – Cruthaitheoir blaganna
- ✗ µTorrent – Uirlis le comhaid Torrent a íosluchtú
- ✗ Poedit – Uirlis chun aistriú feidhmchlár a éascú

- ✗ Is dócha go bhfuil cinn eile ann.... ach sin é go fóillín

Clár na léachta

- ✘ Áiseanna le Gaeilge a scríobh: scriobh.ie
- ✘ Áiseanna ginearálta ríomhaireachta i nGaeilge
- ✘ **Logánú & dúshlán na téarmaíochta**
- ✘ Bainimis leas as!
- ✘ Na buntáistí leis

Logánú & dúshlán na téarmaíochta

Logánú: ríomhchlár á chur in oiriúint do phobal nó do comhlúadar ar leith

Logánú

- ✘ Is é is logánú ann ná an cur-in-oiriúint (aistriú, de ghnáth) do theanga nó do chomhluadar áirithe
 - Déantar é seo an t-am ar fad
 - Is ionad mór é Baile Átha Cliath chuige seo
- ✘ Nuair a úsáidtear feidhmchláir i dtíortha na Mór-Roinne, de ghnáth is ina dteangacha dúchais a bhíonn siad – Ní in Éirinn, faraor
- ✘ Is rud eisceachtúil é feidhmchlár Béarla a úsáid ar an Mór-Roinn

Dúshlán na téarmaíochta

- ✘ Tá **so**-thuigtheacht **ríthábhachtach**
 - Ní bhainfear leas as ríomhchlár nach dtuigtear
 - Fadhbanna anseo agus ansiúd
- ✘ Tá **caighdeánú** téarmaíochta an-tábhachtach
 - + Níl áit ann do “chanúintí” anseo
 - + Leithéidí **focal.ie** an-úsáideach chuige seo
- ✘ Aistritheoirí éagsúla ag saothrú leo ar an logánú
 - + Gan aithne ag roinnt acu ar a chéile
 - + An-dheacair téarmaí sothuigthe a roghnú
 - + Ach éiríonn leo!

Ach ná cuirtear an locht ar an dteanga ...

- ✘ Tá an baol ann go meascfaí easpa tuisceana ar an ríomhaire le heaspa tuisceana ar an nGaeilge
- ✘ Tá sé tábhachtach é seo a thuiscint agus é a sheachaint

Ceadúnais

- ✘ Ceadúnas “dílsithe”: leithéidí Microsoft Word
 - Foinse rúnda, agus caithfidh an foilsitheoir a bheith toilteanach an logánú a dhéanamh
 - Muna bhfuil margadh ann, ní dhéanfar é
- ✘ “Foinse oscailte”: leithéidí LibreOffice
 - Tá an foinse seo “oscailte”, nó *poiblí*, mar sin má tá duine (nó foireann) éigin sásta an t-aistriúchán a dhéanamh, beidh leagan ar fáil i dteanga nua
 - An-tábhachtach ó thaobh na Gaeilge de
- ✘ Bíonn meascáin ann freisin idir an dá mhúnla

Na logánaithe – ina measc tá:

- ✘ Kevin Scannell, Séamus Ó Ciardhuáin, Seanán Ó Coistín, Pat Folan, Marion Gunn, Sean Kelley, Iarla Mac Aodha Bhuí, Enda McGuinness, Alastair McKinstry, Páraic Ó Cualáin, Peadar Ó Guilín, Brian Ó Broin, ..., agus neart eile nach eol dúinn

Clár na léachta

- ✘ Áiseanna le Gaeilge a scríobh: scriobh.ie
- ✘ Áiseanna ginearálta ríomhaireachta i nGaeilge
- ✘ Logánú & dúshlán na téarmaíochta
- ✘ **Bainimis leas as!**
- ✘ Na buntáistí leis

An ríomhaire á ghaelú – Céim ar chéim

- ✘ Tosaigh le feidhmchláir shimplí nach n-éilíonn mórán airde – msh léitheoir PDF
 - Caith seachtain nó dhó leis
 - Scrúdaigh na téarmaí
- ✘ Roghnaigh clár eile. Déan an rud céanna arís
 - Agus arís is arís eile
- ✘ Beidh treoir ann chuige seo ar an suíomh

Clár plé - Fóram

- ✘ Fóraim idirlín ar bun le ceisteanna a bhaineann le ríomhaireacht i nGaeilge a phlé
- ✘ > www.anroth.ning.com
- ✘ > www.comhra.ning.com

Fág do lorg!

- ✘ Tá an-chuid déanta ag buíon bheag dhíograiseach
 - ✘ Samhlaigh dá mbeadh tuilleadh ag obair air seo
 - ✘ Déan beart id' aonar nó i dteannta dhaoine eile
-
- ✘ Ach, ar dtús, bain leas as na feidhmchláir tú féin!

Clár na léachta

- ✘ Áiseanna le Gaeilge a scríobh: scriobh.ie
- ✘ Áiseanna ginearálta ríomhaireachta i nGaeilge
- ✘ Logánú & dúshlán na téarmaíochta
- ✘ Bainimis leas as!
- ✘ **Na buntáistí leis**

Buntáistí

- ✘ “Comhluadar” Gaeilge i rith an lae
- ✘ Cúnamh do eacnamaíocht na hÉireann
- ✘ Deis chomhludair i measc na nGael gan an Ghaeilge amháin mar ábhar cainte
- ✘ Coigilt airgid – go háirithe agus foinsí oscailte á n-úsáid
- ✘ Oideachais: d'fhéadfadh daltaí agus micléinn a bheith páirteach sna tograí seo agus sa chaoi sin aithne níos fearr a chur ar an dteicneolaíocht

Eagraíocht logánaíochta & ríomhaireachta

✘ Ba mhaith linn eagraíocht ríomhaireachta a chur ar bun

- Caighdeáin a mholadh
- Daoine a aimsiú le logánú a dhéanamh
- Tástáil a dhéanamh
- Feidhmchláir nua a fhorbairt?
- Agus eile ...
- Duine ar bith?

Críoch

✘ Díospóireacht

- Ciarán Ó Bréartúin
- Kevin Scannell
- Séamus Ó Briain